

Un exemplar

1

leu.

Un exemplar

1

leu.

ROMÂNIA

REDACȚIA:

DEVA, Strada Nicolae Iorga Nr. 3.

ADMINISTRAȚIA:

Librăria HIRSCH, Palatul ORIENT.

ZIAR NAȚIONAL POLITIC

Director: LAURENȚIU CUREA.

TELEFON: Nr. 66.

Apare: Duminică.

Abonamentul

Pe an — 40 Lei. Pe 1 lună — 3.50 Lei.

Cetitorilor noștri.

Ziarul nostru pe viitor apare zilnic în Cluj ca organ al partidului poporului sub conducerea celor mai distinși ziariști.

Ziarul se va trimite și în viitor tuturor abonenților noștri.

Rugăm colaboratorii noștri să colaboreze și în viitor la acest ziar trimițând lucrările lor pe adresa preoților Laurențiu Curea în Deva.

Pentru pretini noștri politici.

Sosind acasă domnul fost ministru Dr. Petru Groza, la întrebarea noastră referitor la conduita politică a partidului poporului în situația actuală și în fața alegerilor, ne-a autorizat să comunicăm următoarele:

Partidul poporului intră în lupta electorală convins că împlinindu-și datorința față de popor tot timpul cât a stat la putere, ajuns acum în opoziție, va lupta, ca re-forma agrară și legea impozitelor asupra capitalului să se efectueze

Partidul poporului intră în alegeri fără a fi făcut sau de a avea gând să facă nici un pact cu nici un partid politic.

Domnul dr. Petru Groza invită pe toți aderenții partidului poporului din județul nostru să privescă cu sânge rece în fața tuturor opintirilor celorlalte partide, să aștepte liniștiți, până când D-sa în zilele proxime va desfășura steagul, ducându-l la izbândă pe calea adevărului și a dreptății.

Lupta electorală a început.

Inălțătoria manifestație politică a part. poporului din Ardeal și Banat.

Importanta consfătuire dela Cluj

Asistența — Marele discurs al dlui Octavian Goga. — Telegrama adresată dlui general Averescu. — Cuvântările dlor dr. Dăianu, dr. Avram Imbroane, dr. Octavian Prie și I. Petrovici — Moțiunea — Organizarea campaniei pentru alegeri.

Deschiderea adunării.

Luni a fost martor, Luni, la o strălucită manifestație politică a partidului poporului din Ardeal și Banat. Foștii reprezentanți ardeleni din majoritate și foștii prefecți ai trecutului guvern, au venit astfel să stau strâns uniți în jurul idealurilor de democrație și de unire care le simbolizează dl general Averescu în vechiul Regat și dl Octavian Goga în ciuda celor cari se grăbeau să se distramă, opinia publică din Ardeal și din Banat poate să constate că, în afară de cei eafiva transfugi cari au fost excluși din rândurile acestui partid cari erau tocmai punctul negru al organizației politice în mijlocul căreia se tolera — marea majoritate a frun-turilor vieții publice din Ardeal cari au pus mâna lor frățească dlui general Averescu, nu și-au retras-o.

Deși pentru totdeauna s'a lămurit că foștii membri ai partidului național din Ardeal nu-au părăsit acest partid numai pentru a veni la cârma țării, ci dintr'o puternică și sinceră convingere, pe care perspectiva opoziției nu poate înfrânge.

Reunirea reprezentanților partidului poporului din Ardeal n'a fost o întrunire simplă, de agitație sau de propagandă electorală. A fost o consfătuire intimă între un grup de luptători însufleșiți și hotărâți socotelele unui trecut rodnic

și s'au pregătit de luptă. Totuși, entuziasmul și hotărârea celor prezenți au fost, deopotrivă, atât de cald și de unanime, încât aceasta manifestație politică a depășit cadrul străimt al sălei în care s'au desfășurat desbaterile.

Erau de față, între alții, dnii Octavian Goga, Petre Groza și I. Petrovici, foști miniștri, dr. Elie Dăianu și Avram Imbroane foști vice-președinți ai Camerei, dr. Octavian Prie, Const. Bucșan, Ion Iacob, Lazăr Iacob, Gh. Tulbure, Eugen Goga, I. Montani, pâr. P. Marșeu, Cornel Iancu, Procopie Givulescu, Nicolae Suci, dr. J. Lația, I. Breștiu, Constan. Nedelcu, Ion Vântu, Gh. Jeanu, Adam Groza, dr. V. Babeș, dr. Ion Harșia, Iosif Boca, N. Firu, Florea Bogdan, Emil Andreșan, col. Fleșeriu, Dănilă Vasu, dr. Cornel Ardelean, B. Măinescu, Romul Peșteanu, și Protopopul Horvat, toți foști deputați și senatori.

Dintre foști prefecți erau de față dnii Iosif Iacob, Virgil Popescu, Martin Căluț, Adrian Popescu, Petre Nemoianu, dr. Clement Barbu, dr. N. Imbroane, Gh. Sofronie, dr. N. Comșa, Alex. Vasu, Victor Mateescu și Radu Pancu.

Asistă, deasemeni un mare număr de delegați din provincie, precum și mai mulți intelectuali din Cluj și județele învecinate. Delegații județelor din Ardeal Banat, foștii parlamentari și pre-

fecți, prezintă fiecare adeziuni acoperite de sute de iscălituri, Dl. Gh. Tulbure, fost deputat dă citire la mai multe telegrame, și scrisori de aderare, printre cari cea a părintelui Lucaci, care telegrafiază următoarele:

Dlul Octavian Goga fost ministru

Cluj.

Greu bolnav de săptămâni nu pot fi de față la congresul nostru de Luni. Rog comunicați neclintita mea solidaritate cu partidul poporului, care singur are viitorul.

Părintele Lucaci.

Au trimis de-asemeni telegrame de aderare senatorii I. Diamandi, N. Bațaria, deputații Popovici-Tașcă, I. N. Angelescu, etc.

După ce se face verificarea titlurilor celor prezenți, la cuvântul dl Octavian Goga, care face următorul expozeu politic:

Cuvântarea d-lui Octavian Goga.

Domnilor!

Ne-am întrunit aci într'o consfătuire intimă și într'o atmosferă de prietenie pentru a examina situația politică, aruncând mai întâi o privire retrospectivă asupra trecutului, și căutând, apoi spre viitor. Ca să ne dăm seamă unde suntem: dela guvernarea dlui Al. Vaida.

Invoc înaintea dvoastră amintirea acelor zile, Vă aduceți aminte ce frământare era în întreaga țară. Nu voiu căuta să cercetez din ce pricini acest guvern n'a reușit să îndeplinească nici cele mai minimale speranțe ce se legaseră de venirea Ardelenilor la București. Motivele aceste sunt prea cunoscute, și ele sunt la baza problemei la timpul său, o adevărată problemă de conștiință din cercetarea lor.

După guvernarea dlui Al. Vaida.

Adevărul este că după căderea guvernului Vaida, țara se afla într'o dureroasă dezagregare. Reconstruiți tabloul: Erau, în primul rând, îngrijitoare fenomene de dezagregare socială. Nesfârșitele greve reușiseră să turbure mersul normal al vieții de stat, și sub presiunea vântului aspru și amenințător ce venea dinspre Nistru, steagul roșu își făcuse apariția pe străzile Bucureștilor: un steag roșu îndrăzneț și turburător. (Voci: Așa e!)

Erau în același timp în țară tot atât de îngrijitoare semne de dezagregare politică. Ne aducem aminte cu toții de atmosfera de răceală care plutea de asupra celui dintâi Parlament al României întregite. Injgheburile politice regionale soseau la București și se așezau unele lângă altele constatând cu mâhnire lipsa aceluia chiag sufletesc mulțumită căruia s'ar fi putut realiza o armonie a tuturor forțelor naționale. Însfârșit, ieșeau la iveală serioase aspecte de dezagregare economică. Pe teritoriul Statului circulau trei feluri de monedă, transporturile se cufundau într'o desăvârșită dezorganizare, iar chestiunea agrară, care era pe buzele tuturor și apăsa asupra întregii țări, era nerezolvată.

Guvernul democrației și unirei.

În cadrul acestei destrămări toată lumea, dar mai ales simțul popular, cerea să vină un guvern care ținând cu o mână hotărâta frânele puterii, să fie totuși un guvern democratic. Nu putea fi vorba, deci, decât despre un guvern unitar în același timp, rezultat din

acea admirabilă coeziune a două mari idei călăuzitoare, cari erau ideea de democrație și ideea de unire. Sub presiunea acestei lozinci am examinat și noi atunci, situația politică, și vă aduceți aminte că eu m'am făcut ecoul acestor trebuințe schimbate și am spus frunțașilor partidului național:

— „Nu se poate să mai păstrăm un partid regional în Ardeal” Le-am adăugat: „Ce rol a avut în trecut acest partid, și ce rol ar mai putea să aibă astăzi?”

În trecutul său, partidul național n'a fost un partid propriu zis, dovadă că nici astăzi în Ardeal, nu s'a înrădăcinat încă bine mentalitatea de partid. Așa numitul nostru partid național, moștenire din trecute vremi, a reprezentat lupta de rasă a neamului românesc din aceste ținuturi împotriva stăpânirii maghiare. Membrii partidului național se nășteau nu se făceau. Erau partizani născuți iar nu făcuți. Partid însemnează, domnilor, înregimentarea unor oameni în jurul unei idei, însemnează organizarea amănunțită a forțelor, însemnează conștiința militantă a acestei organizări. Partidul național — care după unii datează dela Simeon Bărnuțiu, după alții dela „Suplex libellus valachorum” iar după alții chiar dela Traian — partidul național a însemnat truda noastră de a protesta împotriva Ungariei:

Am zis deci, acum când idealul nostru suprem e îndeplinit, avem datoria să nu mai perpetuăm și mai departe în conștiința obștească granițele unei geografii sfărâmate. Cum credeți — le-am spus, — ca acum, după Unire, mai puteți să păstrați vama Predealului în sentimentul care leagă astăzi fratele de frate? „Naționali” suntem cu toții, dar să nu uităm că în trecut de contact pentru a guverna țara căci singuri, numai cu forțele noastre, nu putem lua această sarcină. (Aplauze. Aprobări unanime.)

Cum s'a născut partidul poporului.

Cu cine avem să facem deci necesara frăție? Fără îndoială, cu aceia cari înfățișau ideea de unire și ideea democratică. Și atunci ochii noștri s'au oprit asupra unui om care, în acele momente, apărea ca o adevărată binefacere națională. La vremuri mari e nevoie de oameni mari, cari să concretizeze în personalitatea lor, toate năzuințele mulțimei. Unul din acești oameni răsăriți din sufletul popular, cu un capital de popularitate cum țara aceasta n'a mai înregistrat dela Alexandru Cuza Vodă încoace, a fost generalul Averescu. Popularitatea aceasta curată, dusă până în cele din urmă cătune, în sufletul țăranilor cari fuseseră soldații strălucitului comandant, era singurul capital politic pe care se putea clădi în acele zile de dezagregare. Iată pentru ce am întins mâna generalului Averescu, fără „pertractări” fără învârtiri, fără șiretlicuri și i-am spus: — „Ești singurul om chemat, — salvează situația. După cum ai avut soldați pe front, în război, așa ne legăm să fim și noi soldați ai d-tale, în viața politică.” (Aplauze prelungite. Ovații.)

Vă aduceți aminte cum, la propunerile mele de atunci conducătorii partidului național nu ziceau nici da, nici ba. Generalul Averescu are să vă spună cu ce învățăminte triste a rămas din aceste îndelungate târguieli. Atunci, dându-mi seama, că nu putem să aruncăm Ardealul întreg în opoziție la un an jumătate după ce se hotărise Uni-

rea, — am făcut partidul unitar al poporului și am luat guvernul.

„S'au făcut greșeli!”

Dvoastră puteți să examinați acum felul în care am guvernat. Desigur, s'au făcut greșeli. În primul rând greșeli datorite inexperienței. Eram oameni noi, veniți întâia oară la cârmă. Caracterul tuturor înjghebărilor politice proaspete este această firească lipsă de experiență.

Au fost apoi alte greutăți de guvernare care se datoresc, în întregimea lor, vremurilor turburi prin care am trecut și trecem încă, după cumplitul război mondial. Noi am căutat să punem ordine în toate ramurile, de activitate, dar erau și dificultăți fatale. Două exemple: Știți cât s'a stăruit asupra grelei probleme a exportului de vite și cât s'a vorbit de situația grea a țăranimei noastre, provocată de scăderea prețului vitelor. S'a cerut atunci, cu insistență, libertatea exportului, spunându-se că prin aceasta țăranii noștri vor câștiga o stare prosperă pentru ei. Ei bine, s'a dat libertatea exportului de vite, dar situația nu s'a schimbat, căci erau în joc împrejurări cari nu depindeau de noi. Era faptul că țările vecine nu căutau atât de mult vitele noastre, cum se credea și împrejurarea că transporturile nu se făceau încă destul de ușor pentru a organiza exportul. Cu problema valutei, acelaș lucru. Valuta a scăzut când eram noi la guvern dar ea scade și astăzi mai mult, pentru că pricina scăderii nu e politică, ci stă în fatalitatea datoriei noastre publice și în greutăți determinate de o fatalitate generală. Au fost însă și alte greșeli, aici în Ardeal. Penibila situație a justiției ardelence, cari depindeau de un membru în guvernul Averescu, dar care nu era și membru al partidului poporului, dovedește că au existat și rele voioși cari au lăsat o neplăcută moștenire în urma lor.

O activitate rodnică

Cu toate acestea, nu se poate tăgădui că guvernarea noastră prezintă succese reale, acte definitive cari vor rămâne întipărite în memoria acestui popor. (Aprobări unanime. Aplauze prelungite.)

Așa, noi am desființat dela început Consiliul dirigent, cu o consecință logică a concepției noastre politice. Socotesc că acest act va rămâne ca un titlu de glorie pentru partidul poporului și dovadă că am avut dreptate este că poporul a aplaudat din inimă această lozincă: Nu mai vrem guvern provincial la Cluj” (Strigăte da: Așa e!).

Al doilea act pe care l'am făcut a fost că am pus capăt grevelor. E ușor să se spună astăzi că este liniște în țară, dar trebuie să se știe că generalul Averescu a făcut-o. (Aplauze prelungite, ovații.)

Se dormea bine sub guvernul general Averescu. Și țăranul și burghezul erau liniștiți, și numai în această siguranță a tuturor se putea începe munca pentru consolidarea României. Istoriograful de mâine, dacă va fi mai puțin pălimesc decât d. Nicolae Iorga, va trebui să recunoască acest adevăr, că generalul Averescu a fost, pentru organizarea Statului acesta, după războiul de întregire națională, piatra unghiulară de care țara avea o imperioasă nevoie. (Aplauze prelungite.)

Am refăcut, apoi, transporturile. Gândiți-vă numai la acele trenuri fantomă, simbolul jalnice de dărăpănare cari rămăneau ceasuri întregi în mijlocul câmpului, pe cari ni le-a lăsat moște-

nire guvernul d-lui Vaida, și comparați cu situația pe care am lăsat o la plecarea noastră. (Aplauze.)

Reforma agrară

Dar, cea mai de căpetenie faptă, de care am legat pentru totdeauna numele nostru, este reforma agrară. (Aplauze furtunoase și îndelung repetate.)

Ne-am luptat pe această chestiune, luni de zile, la Cameră, într'o atmosferă de patimă care putea să compromită întreaga realizare a acestei mari probleme. Toate partidele politice din opoziție căutau să se supraliciteze unele pe altele, căutând să se înfățișeze în atitudinea unor oameni cari „dau mai mult”. Noi, satisfacând toate cererile juste, fără să facem demagogie dintr'o reformă care era un act de dreptate socială și națională, am soluționat-o spre mulțumirea și satisfacția tuturor. Iată că astăzi, această chestiune, a reformei agrare, nu mai poate fi lozincă de agitații demagogice nici pentru cei mai fără scrupule oameni cari obișnuiesc să se coboare în mijlocul poporului pentru a-l afăța. Acele două-treimi care au votat în Parlament legea de împrumut a țăranilor rămâne pentru totdeauna cel mai curat titlu de mândrie al nostru. (Aplauze prelungite. Ovații.)

Dar, tot noi suntem aceia cari am legiferat în special pentru interesele Ardealului, și față de legea strâmtă și vagă a Consiliului Dirigent, am venit cu un punct de vedere mai înaintat și categoric, pentru a rezolva definitiv chestiunea agrară în aceste ținuturi. (Aplauze îndelung repetate.)

Ne-am ocupat apoi după echilibrarea bugetului și după îndeplinirea unor reforme financiare determinate de o rațională concepție democratică de soluționale ale probleme, întocmiți de cârmă, unificarea bisericească. Am plecat dela departamentul Cultelor lăsând totul pregătit în această privință, și dacă aș mai fi stat numai două săptămâni în fruntea acestui minister, această chestiune de o reală importanță națională, ar fi fost soluționată. Așa cine știe câtă vreme încă, se va mai discuta într'o atmosferă de crasă incompetență, fără să se ajungă la un rezultat pozitiv. În chestiunea învățământului guvernul a făcut, deasemeni, ceea ce a putut pentru statificarea școalelor. Această reformă, de altfel, cred că răspunde așa de mult nevoiei generale, încât sunt de părere s'o înscriem printre cele dintâi puncte ale programului nostru de luptă în campania electorală. (Aplauze.)

Politica față de minorități

Însfârșit, am creat o situație liniștită în privința minorităților. Grație energiei și abilității noastre, am reușit ca șefii bisericești ai naționalităților străine, părăsind atitudinea lor de protestare față de Statul Român să vină și să ia contact cu autoritățile noastre. Această manifestare de recunoaștere a ideii de Stat român s'a sfârșit, cum se știe, la picioarele Tronului, căruia episcopii maghiari și germani din Ardeal și Banat, i-au jurat credință. (Aplauze.) A fost părerea cum se știe să nu înăsprim raporturile noastre cu minoritățile, socotind că nu este momentul să le plătim cu aceeaș monedă pentru suferințele noastre din trecut, ci să introducem în guvernarea noastră o concepție superioară, europeană, care respectă dezvoltarea culturală a tuturor elementelor etnice. N'am sacrificat nici o clipă interesele Statului, dar nici nu ne-am transformat în călăi. (Aprobări unanime. Aplauze.)

Un defect de frumusețe

Eram astfel în plină activitate vernare când, după deschiderea lamentului ne am pomenit cu d-lui Tache Ionescu. Dați-mi voi care am apreciat totdeauna d-lui Tache Ionescu, acesta a motivul pentru care am colaborat preună în acțiunea națională de mea neutralității României, și a gândeii la Paris dați-mi voi că pentru guvernarea noastră d-lui Ionescu ne apare acum în mod ca un evident defect de frumusețe. (Ilaritate. Aplauze prelungite.) Definitiv omul vechi pe care-l casam la popularitatea enormă general Averescu. E drept, marele avocat în guvern ne-a câteva ori, de un real folos, și a avut de suferit și destule neplăceri pe urma acestei tovarășii. Dacă decât momentele penibile pe care procurat d Mihail Antonescu ministrul al Justiției; aci în Ardeal ar trebui să ne gândim cu o străngere de inimă la o asemenea laborare.

D Tache Ionescu a crezut că mând guvernul, poate lua singur țării. Eu pot vorbi cu toată în această privință, căci am avut activ în acele zile. Dl Tache Ionescu a venit și la mine să-i dau răspuns. — „Adresa politică, dl Tache Ionescu, o gânde dl general Averescu!” (Aplauze noase, ovații îndelung repetate, bări unanime.)

Atitudinea partidului național

E bine însă să ne reamintim această ocazie pentru a înțelegem în această privință noi am făcut o pace partidului național. În un an jumătate de guvernare și un an jumătate de criticism și violențe și de injurii aruncate capetelor noastre. Am crezut că în acele momente mari trebuia ridicăm deasupra unor frecări și are și cu consiliământul dvoaselor întins o mână frățescă partidului național. Eram reprezentanți în parlamentare, eram cei tari ce geau spre, cei slabi, și puteam să nem, cu toată liniștea, d-lui Ionescu. Ceeace i-am spus: — „Am mea când putem să dăm importanță elementului ardelen în țării. Să lăsăm la o parte tiunile de partid, să alcătuim un ram comun de muncă, în care armonizăm interesele țării întregi, garantăm interesele speciale ale alului. Atunci, guvernând încă cinci luni, rămânând fiecare din în cadrele organizațiilor noastre ce am putea îndeplini pregătirile latine pentru viitoarele alegeri restabili bunele raporturi sufletului noi”.

Să părea, la un moment dat suntem aproape să ne înțelegem în curând, dintr'o anumită parte răspuns cu un refuz, pornit asupra sus încât trecea și peste anumite toriri de elementară politice. (Aplauze.)

Guvernuul liberal opera

lui național.

Ceeace s'a întâmplat, venirea nului liberal, este opera partidului național. Acesta este adevărul că partidul național cr fi răspuns al țării noastre, guvernul Tache Ionescu n'ar fi venit la cârmă, și guvernul che Ionescu n'a fost decât un anticameră a guvernării liberale.

voastră, nu am făcut-o cu formalități și ritualuri deșarte ci ne găsim la o consfătuire prietenească, arătând astfel că avem un suflet comun, pe care îl leagă același ideal. După cuvântarea iubitelui nostru șef, d. Octavian Goga, am impresia că noi suntem aceia cari ne aflăm în linia istorică a partidului național. Căci partidul Național, adevăratul partid Național, nu e nici d. Vaida Vevod, nici d. Iuliu Maniu, ci este profesiunea de credință a tuturor românilor din Ardeal, care și-au apărut în decursul veacurilor, sărăcia și nevoile și neamul. În decursul veacurilor ne-am ferit să luăm contact cu dușmanul. Apăsarea a fost însă prea îndelungată, și nu e de mirare că unii dintre ardeleni au căzut în mrejele culturale străine. Astăzi, când putem vedea urmările acestei situații, trebuie să constatăm că cei ispiliți la viața parlamentară în România întregită, păstrează motede nenoro-cite, de cari nu se pot desbăra.

Astfel, fruntașii așa zisului partid național, s'au obișnuit să facă obstrucție cu orice preț. Așa se și esplică pen-truce, în primul Parlament al României, erau membri ai guvernului cari făceau opoziție chiar de pe banca ministerială. Atacau Marele Stat Major, Banca Națională, Jandarmeria, cari în definitiv, erau instituții de Stat, puse sub controlul și autoritatea guvernului.

Deaceea, când guvernul dlui Alex. Vaida a căzut prin propria sa slăbiciune, am fost fericit să mă întâlnesc cu poetul suferințelor noastre. De atunci sunt aproape doi ani și în acest timp convingerea că noi Ardelenii, nu puteam intra în alt partid n'a făcut decât să crească. Partidul Poporului simbolizează astăzi integralitatea poporului românesc de pretutindeni, este cel dintâi partid al Unirei.

Expunerea dlui dr. Avram Imbroane

Unificarea politică a Ardealului

Dl. Avram Imbroane, fost vice-președinte al Camerei, rostește o luminoasă expunere politică, arătând că partidul național a însemnat, după război, o mare speranță a democrației în noua configurație a țării. Două erau metodele de acționare ale partidului național. Una era ca democrația Ardealului și Banatului să rămână strâns unită și să dea asalt cetății politice a oligarhiei din vechiul Regat, alta ar fi fost ca să dea lovitură dinlăuntrul cetății, unindu-se cu soldații răsvrâțiți împotriva ei, grăbind astfel prăbușirea ei. Partidul național a ales prima cale. Fatală greșală, care a provocat haosul politic de astăzi.

Poporul românesc adunat la Alba-Iulia a proclamat Unirea. Conducătorii lui însă săvârșesc greșala de a învâli mărșăluciu într-o atmosferă de deziderate constituționale cari angajau întreg viitorul Statului. Una din urmările nefaste ale acestei greșeli este durerosul fapt că naționalitățile din Ardeal s'au deprins a deduce drepturile lor din actul unilateral delat Alba-Iulia, în loc să le aștepte din viitoarea Constituție a țării.

Democrația ardeleană a mers din greșală în greșală. S'a hotărât menținerea partidului național, s'a înființat Consiliul Dirigent, și s'a săvârșit, pe deasupra o a treia mare greșală. S'a menționat un organism politic organizat pentru alt scop, — lupta împotriva stăpânirii maghiare, — cu metoda corăspunzătoare aceluși scop dispărut.

Cu aceste concepții partidul național intră întemeiat pe legea electorală a dlui Iuliu Maniu, în Parlamentul României-Mari, în sfânta izolare, cum întra altă dată în Parlamentul dela Budapesta.

Democrația din ținuturile unite în frunte cu partidul național, a căutat atunci contactul cu democrația din vechiul Regat, alăta căta se găsea reprezentată în Parlament, și a format guvernul,

A doua norocoasă împrejurare care ne dă o puternică cheazăie este personalitatea dlui general Averescu. Acum doi ani, noi aceștia din Ardeal întemnițat până atunci, abia cunoșteam numele generalului despre care știam totuș că fusese un comandant viteaz, trimis tutdeuna acolo unde primejdia era mai mare. Acum înțelegem că forța morală pe care o avea d. general Averescu i-o dădea legătura sa cu poporul și aceasta era taina victoriilor sale.

E adevărat că în decursul celor doi ani n'am făcut mult. Dar meritul nostru nu reese atât prin ceea ce am făcut, ci prin ceea ce am împiedicat să se facă.

Partidul național își reneagă astăzi faptele și spune că guvernul d-lui Tache Ionescu a fost o rușine pentru țară. Se știe însă din numărul voturilor și din discuțiile cari au avut loc la secțiuni, că partidul național a sprijinit acest guvern neparlamentar, pe care nu trebuie să-l sprijinească.

Ați făcut foarte bine că ați exclus pe acei cari au traficant cu votul lor, și constat perfectul acord dintre noi și cuvintele d-lui Octavian Goga. Dați-mi voie deci să propun a trimite următoarea telegramă d-lui general Averescu.

Telegramă adresată d-lui general Averescu.

Reprezentanții organizațiilor partidului din Ardeal, Banat, Crișana, Maramureș întruniți, în consfătuire la Cluj sub prezidenția Dlui Octavian Goga, în preajma campaniei electorale pornind la luptă pentru triumful unor adevăruri programatice, cu entuziasm și devotament își îndreaptă gândul la șeful lor iubit, trimițându-i cele mai vii sentimente de alipire și urări de isbândă desăvârșită.

făcând apel și la dl general Averescu să primească ministerul internelor. O întâmplare capricioasă strică toate socotelele. D. Nicolae Iorga se alege președinte al Camerei împotriva hotărârii blocului majoritar, care hotărâse candida, tura dl Vasile Goldiș. Dl Nicolae Iorga ales președinte, ține un vehement discurs la adresa generalului Averescu, aceasta demisionează, și peste câteva luni, guvernul dlui Alex. Vaida cade. Alege-riile parțiale din vechiul Regat au făcut să triumfe „Liga Poporului” și dl. general Averescu a fost chemat la cârma țării. Atunci, partidul național săvârși o nouă greșală, refuzând să fuzioneze cu „Liga Poporului” și să dea țării un guvern sigur și un Parlament omogen.

O parte a ardelenilor din partidul național, sub conducerea dlui Octavian Goga, precum și „Uniunea națională” din Banat, au căutat să repare greșelile partidului național și să părăsească izolarea regionalistă.

Partidul național reprezintă astăzi o grupare exclusivistă, care subordonează interesele generale intereselor locale. Dovadă că a fost în stare să trateze și cu liberalii și să cadă de acord, dacă le-ar fi asigurat guvernarea locală. Același lucru reese și din atitudinea partidului național față de guvernul dlui Tache Ionescu.

Noi nu suntem încărcăți cu bagajul decepțiilor. Am eunoscut și noi greutățile începutului dar nu ne-am descurajat. Suntem mândri că am ales calea cea bună. Nu am mers nici cu oligarhia liberală, nici cu exagerarea țărănistă.

Recunoaștem că n'am putut da țării cât am dorit din cauza moștenirii grele pe care ne-au lăsat-o alții. Am trecut proba de foc atunci, când sub guvernul Tache Ionescu s'a încercat spargerea rândurilor noastre. De acum am intrat la

majorat și viitorul cel mai strălucit ne este asigurat.

Cuvântarea dlui dr. Oct. Prie „Ce-am făcut pentru școale”

D. dr. Octavian Prie, rostește o cuvântare arătând meritele guvernului Averescu în ceea ce privește chestiunea școlară. Stăruie în deosebi asupra a trei chestiuni: statificarea școalelor, salarizarea și învățământul minorităților.

Discursul dlui I. Petrovici „Armata care nu vrea să demobilizeze”

D. I. Petrovici, fost ministru, spune următoarele:

După atâtea discursuri lungi, justificate însă prin lumina aruncată asupra unor importante probleme, voi fi foarte scurt. Apariția mea aci, în afară de bucuria pe care ni-o produce, e o dovadă că au dispărut Carpații și că sufletul românesc nu mai cunoaște vămile de altă dată.

Micul meu amestec în organizația partidului poporului se datorește atracției ce am simțit pentru Ardeal și împrejurărilor cari au cerut ajutorul meu acolo. Am venit aci cu cea mai mare plăcere, fără să țărăsc după mine lăzile vreunei bănci, ca să deschid o sucursală. Am venit cu mâinile goale, dar cu sufletul omului, convins că astăzi fiecare colț din țară e proprietatea colectivă a tuturor.

N'am să revin asupra temeliei morale pe care ducem lupta noastră pe două fronturi, cum a spus șeful meu din Ardeal, dl Octavian Goga. Stăm pe o platformă politică serioasă, având la bază, ideea de unire și ideea evoluției democratice. Ideea de unire explică lupta contra partidului național, ideea democratică explică lupta în contra partidului liberal.

Democratismul nostru se inspiră din Constituția care hotărăște că toate puterile emană dela națiune. Guvernul dlui Tache Ionescu a venit cu program bun, — de vreme ce era programul nostru nu putem spune altfel, — dar cece n'am primit a fost modalitatea cu care a luat frânele puterei.

Când am dat vot de blam d-lui Tache Ionescu am dat însă vot de blam și guvernului liberal. Deci, din vârful ideii Unirei vom lupta cu partidul liberal. Lupta e grea. Dar nu siguranța victoriei importă, ci mobilul pentru care dai bătălia. În această privință să-ni dați voie să consider partidul național ca o armată care nu vrea să demobilizeze, deși războiul s'a încheiat.

Noi așteptăm cu liniște desfășurarea luptei, siguri că succesul va fi cu noi.

Moțiunea

Dl Oct. Goga propune apoi următoarea moțiune, care se primește cu ac-lamații:

Delegații-organizațiilor partidului poporului, din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, întruniți în consfătuirea lor politică din 30 Ian. la Cluj, sub prezidenția dlui O. Goga, după ascultarea discursurilor roștite, asupra situației actuale politice, au hotărât a lupta pentru triumful programului de partid, luând toate măsurile în vederea campaniei electorale. În opoziție față cu guvernul actual, expresia unui partid dovedit fără un ecou hotărârilor în conștiința publică a provinciilor alipite, dar în același timp în luptă cu așa zisul, partidul Național din Ardeal a cărui doctrină regionalistă și recente loznică distructive, le crede primejdioase intereselor superioare a consolidării noastre de stat.

Partidul poporului accentuându-și solidaritatea cu conducerea dela centru, va lupta pe două fronturi, pentru isbânda principiilor sale. În vederea acestei lupte consfătuirea a hotărât lansarea unui manifest către alegători și a fixat candidaturi, care se vor publica în curând.



In magazinul
de
manufactură
a lui

ALEXANDRU

LÖWY

din Petroșeni.

Au sosit noutăți

pentru
baluri,

cari se vând pe prețurile ieftine obicinuite.

In provincie prin poșta punem la dispoziție ori ce marfă.

Dacă marfa nu corespunde, atunci restituim paralele.

Alexandru Löwy

mare comerciant
din PETROȘENI.